

בית משפט השלום בחיפה

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

ע"נ 36129-02-15

תיק חיצוני: 203781009

בפני יו"ר הועדה כב' השופט אפרים צ'יזיק
חבר הועדה – דר' אלכס קורת
חבר הועדה – פרופ' ולטר מרקביץ

מעורר

ע"י ב"כ עוה"ד פסקל

נגד

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום
ע"י ב"כ עוה"ד תום עופר

משיב

פסק דין

- 1
 - 2
 - 3
 - 4
 - 5
 - 6
 - 7
 - 8
 - 9
 - 10
 - 11
 - 12
 - 13
 - 14
 - 15
 - 16
 - 17
 - 18
 - 19
 - 20
1. העניין שבפנינו, ערעור על החלטת קצין התגמולים מיום 26.1.2015.
 2. במסגרת החלטת קצין התגמולים נקבע:

"הנני להודיעך כי בקשתך נדחית, לאחר שהגעתי למסקנה, על בסיס החומר העובדתי והרפואי שעמד בפני ולרבות חוות הדעת מיום 9.1.2015 של ד"ר נחשון שזר, כי מבחינה אורטופדית כתוצאה מהאירועים מיום 15.11.11 ו- 10.9.12 לא נותרה לך נכות. אין קשר בין הממצאים ב-CT ו-MRI של עמוד השדרה המותני ו-CT של קרסול ימין בין החבלות הנ"ל."

רקע עובדתי.
 3. המערער התגייס לשירות חובה בחודש יולי 2011, ועבר הכשרת נהג לוגיסטי ותפקד כנהג משאית ריאן, לאחר השלמת קורס חילוץ והצלה.
 4. כארבעה חודשים לאחר תחילת שירותו, נקרא התובע ביום 15.11.2011 לפעולת חילוץ, ובעת שירד ממשאית הריאן, נחת נחיתה לא טובה על קרסולו הימני וסבל מחבלה סיבובית של הקרסול, כתוצאה מהנפילה אף נפל על גבו וספג חבטה (להלן: האירוע הראשון).

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 36129-02-15 קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 203781009

- 1 5. כעשרה חודשים לאחר אותה נחיתה לא טובה, ביום 10.9.12 נדרש המערער במסגרת מילוי
 2 תפקידו, להרמת משאות כבדים, ובעת שלדבריו עסק בהרמת צמיג משאית, חש כאב חד בגבו
 3 התחתון ובקרוסולו הימני, ופונה לקבלת טיפול רפואי. (להלן: האירוע השני)
 4
- 5 6. בנוגע לשני האירועים כאמור נערך דו"ח על פציעה. בנוגע לאירוע הראשון נכתב "פעילות
 6 שטח, פציעה בקרוסול, נפילה מהריאו בזמן חילוץ נגמ"ש, נפילה על רגל ימין ועל הגב...",
 7 בנוגע לאירוע השני נרשם "החייל מוכר עם בעיות אורטופדיות. בתאריך הנ"ל יצא לנסיעה
 8 בשטח לאחר שחזר ואמר שצורב לו ברגל ונימול ברגל. חבלה בזמן ירידה מרכב הריאו".
 9
- 10 7. ביום 25.3.2013 שוחרר המערער משירות צבאי עם פרופיל רפואי צבאי 24.
 11
 12 התיק הרפואי
 13
- 14 8. מעיון בתיק הרפואי של המערער, מתקופת הילדות ועד לגיוסו (עמ' 133 – 267 לתיק הרפואי)
 15 אין למערער ולו מקרה אחד של חבלה בגבו התחתון או בקרוסולו הימני.
 16
- 17 9. במסגרת תיעוד הביקורים במערכת הצבאית, עולה כי המערער לא התלונן על כאבי גב או
 18 כאבים בקרוסולו הימני, לפני האירוע הראשון.
 19
- 20 10. ביון 1.2.2012 נרשם ע"י ד"ר גבע יעל "החייל מתלונן כל כאבים בגב ובברך ימין. מציין כי ירד
 21 ימין נתפסת לו אחרי שימוש של כמה דקות בשריר. מציין כי לפני חודש וחצי נפל ממשאית
 22 וכל הבעיות הנ"ל התחילו מאז...". המערער הופנה לבדיקת רופא אורתופד מומחה.
 23
- 24 11. ביום 6.12.2012 נבדק המערער ע"י ד"ר ליאור דיין, אשר המליץ לשלוח המערער לבדיקת CT
 25 ע"ש מתני, ואף פנה מספר פעמים בימים העוקבים לחדר מיון ולמרפאות בשל כאבי הגב מהם
 26 סבל.
 27
- 28 12. ביום 13.2.2012 נערכה בדיקת CT אשר ממצאיה היו:
 29
 30 "בלט דיפוזי כלל קל מרכזי בגובה L 5 – L 4. בלט מרכזי עם לחץ מתון על השק
 31 הטקאלי בגובה S 1 – L 5".
 32

בית משפט השלום בחיפה

קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

ע"נ 36129-02-15

תיק חיצוני: 203781009

13. במשך חצי השנה שאחרי האירוע הראשון, הגיע המערער לכ- 30 מפגשי רופא במערכת הצבאית, כולם למעט שניים היו על רקע של כאבי הגב מהם החל לסבול רק לאחר האירוע הראשון.

14. בחודש יולי 2012 (12.7.2012), בדיקת MRI עמ"ש מותני ללא חומר ניגוד, ביה"ח שיבא) נערכה בדיקת MRI אשר ממצאיה היו:

"בגובה L 4 – L 5 יש בלט דיסק אסימטרי פורמינלי לצד שמאל המתבלט לתוך הרצס התחתון של הנקב, משיק וייתכן דוחק קלות את שורש ה L 4 היוצא משמאל. פרט לכך אין לחץ על השק או על הרצס הלטרלי. שינויים ניווניים מתונים במפרקים הפצטריים L 4 – L 5. ארטרופתיה פצטרית קלה גם ב- L 5 – S 1 משני הצדדים."

15. ביום 12.9.2012 מתועד האירוע השני (עמ' 329 לתיק הרפואי)

"החייל מתלונן על כאבים ברגל ימין כתוצאה מנפילה ממשאית לפני יום, החייל התפנה למיון, שם החייל קיבל טיפול רפואי ובנוסף החייל נשלח לימי חופשת מחלה, אך החייל אינו חזר לכיתו אלא חזר לבסיס. לחייל מוכרות בעיות אורטופדיות."

16. בדיקה משלימה מיום 16.9.2012 נרשם

"סיפור של חבלה לרגל ימין לפני כשבוע, מאז סובל מכאבים דיפוזיים לכל אורך הרגל. ללא טיפול עד כה. בבדיקה הגופנית רגישות דיפוזית לכל אורך הרגל, נפיחות קלה בכף רגל ימין, סביב הפטישון הלטרלי. לאור סיפור של מנגנון חבלה, רושם לנקע.."

17. בחודשיים הראשונים שאחרי האירוע השני, פנה המערער יותר מעשר פעמים לטיפול רפואי בשל תלונות על כאבים בקרסול שמאל (עמ' 329-338 לתיק הרפואי), ביום 29.10.2012 הופנה ע"י די"ר גבע יעל לבדיקת אורתופד מומחה, אשר מציינת כי לא היו נקעים בעבר (קרי, לפני ספטמבר 2012), וקובעת "תמונה קלינית היכולה להתאים לנקע קרסול ימין. עם זאת, לאור היעדר סיפור במצבו והמשך צליעה – יופנה להערכת אורתופד כף רגל במרפ"א".

בית משפט השלום בחיפה

נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

ע"נ 36129-02-15

תיק חיצוני: 203781009

- 1
- 2 18. לאחר ייעוץ הופנה המערער לצילומי רנטגן אשר בהם לא נמצא כל ממצא (5.11.2012, עמי
- 3 340 לתיק הרפואי), בדיקת מיפוי עצמות הולידה תוצאה זהה (20.12.12, עמי 347 לתיק
- 4 הרפואי)
- 5
- 6 19. לאחר התמשכות הכאבים וריבוי הפניות לטיפול רפואי, אובן המערער ע"י מרפאת כאב
- 7 כסובל מ chronic pain, ובהשך אובחן כסובל ממחלת גאוס.
- 8
- 9 חוות הדעת הרפואיות
- 10
- 11 20. מטעם המשיב הוגשה חוות דעתו של ד"ר נחשון שזר מיום 9.1.2015 ;
- 12
- 13 21. ד"ר שזר מציין כי אין תיעוד מיידי לחבלה בנוגע לאירוע הראשון, אלא רק שישה שבועות
- 14 לאחר האירוע, ולדעתו מהממצאים האובייקטיביים ניתן לומר שלא נגרם נזק בלתי הפיך בגב
- 15 התחתון או בקרסול הימני של המערער. כתוצאה מהחבלות, שכן ממצאי בדיקות הדימות
- 16 בנוגע לגב התחתון הינם מינוריים ומצביעים על ממצאים שכיחים שאינם תוצאה של חבלה,
- 17 ובדיקות הדימות בנוגע לקרסול ימין היו חסרי ממצאים לחלוטין.
- 18
- 19 22. בהתאם סבור ד"ר שזר כי לא נותרה כל נכות במישור האורתופדי, וניתן לייחס את כל תלונות
- 20 המערער דווקא לתסמונות על רקע של פיברומיאלגיה, באופן השולל ייחוס קשר סיבתי בין
- 21 החבלות הנטעות למצבו הרפואי של המערער.
- 22
- 23 23. המערער נסמך בערעורו על חוות דעתו של ד"ר צבי גורן; ד"ר גורן מצייין בחוות דעתו כי
- 24 האמירה שלמערער אין כל נכות אורתופדית הינה שגויה מעיקרה, שכן לפי ממצאי בדיקותיו,
- 25 המערער סובל מהגבלת תנועה בע"ש מותני, פגיעה שורשית עם הפרעה בהליכה על רקע
- 26 דיסקופטיה, ונכות בכף הרגל בשל מצב לאחר חבלה/נקע בקרסול ימין.
- 27
- 28 24. עוד מציין ד"ר גורן כי המערער גויס עם פרופיל צבאי גבוה, ללא רקע של חבלות או כאבים
- 29 בגב או בקרסול עד גיוסו, ובהינתן האירועים אליהם מפנה המערער, סבור הוא כי יש לקשור
- 30 מצבו של המערער לשירותו הצבאי.
- 31
- 32 25. ד"ר שזר התייחס בחוות דעתו המגיבה (23.2.2016) לדברי ד"ר גורן, ולדבריו גם ד"ר גורן אינו
- 33 מוצא הסבר אורגני אורתופדי לתלונותיו ומכאוביו של המערער, ולכן יש לקשור תלונותיו

101010

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 15-02-36129 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 203781009

1 לתסמיני פיברומיאליגיה ולא למישור האורתופדי. ד"ר שזר מדגיש כי הממצאים אליהם
2 מתייחס ד"ר גורן הינם ממצאים קלים, ובעלי שכיחות לא מבוטלת גם בקבוצת הגיל של
3 המערער, וככל שמדובר בתלונות מתחום הפיברומיאליגיה, הרי שלגבי נושא זה תביעתו של
4 המערער הוכרה, ואין כל נכות במישור האורתופדי.
5

דיון והכרעה

6
7
8 26. לאחר בחינת טענות הצדדים, סיכומי הטענות, עדויות המומחים הרפואיים, מצאנו להעדיף
9 את חוות דעתו של ד"ר צבי גורן על פני חו"ד המייעצת של ד"ר נחשון שזר, ובהתאם מצאנו
10 כי יש לקבל את הערעור.
11

12 27. החלטתו העקרונית של קצין התגמולים ניתנה בהתבסס על שתי נקודות בחו"ד המייעצת,
13 האחת, כי לא ניתנה כל נכות במישור האורתופדי, והשנייה, כי גם אם ישנה פגימה, היא אינה
14 על רקע אורגני/אורתופדי אלא על רקע של מחלת הפיברומיאליגיה.
15

16 28. ד"ר שזר אישר כי למערער לא היו תלונות על כאבי גב תחתון וקרסול לפני גיוסו (עמ' 9
17 לפרוטוקול שורה 9), ואישר כי למערער הייתה אבחנה של נפיחות בקרסול לאחר האירוע
18 השני ואבחנה של נקע בקרסול (עמ' 9 לפרוטוקול שורה 20), ואישר כי המערער סובל מכאב
19 כרוני בקרסול.
20

21 29. ד"ר שזר, אישר בדיעבד, כי אכן למערער היה נקע בקרסול, מציין "אין ספק, הייתה חבלה
22 בקרסול" (עמ' 10 לפרוטוקול שורה 22), ובשים לב לכך כי התפתח כאב כרוני, אין זה סביר
23 או נכון לומר שלמערער אין נכות במישור הקרסול.
24

25 30. בשאלת הקשר הסיבתי, אין מחלוקת כי האירוע השני אכן התקיים (בין אם נפגע המערער
26 בנהיגה, בחילוץ או בזמן הרמת הגלגל, אנו ערים לכך כי סיפור המעשה התעדכן מעת לעת,
27 אולם אין בכך לשלול האירוע, נפנה לעמ' 15 לפרוטוקול שורה 2 ואילך), כי המערער סבל
28 מנפיחות בכף הרגל ואובחן כסובל מנקע בזמן אמת, מתקשה בהליכה;
29

30 31. ד"ר שזר הופנה אף למסמך הרפואי מיום 21.10.2014 (MRI קרסול ימין), המתעד רצועה
31 טיביופיבולארית דקה מהצפוי בקרסול ימין, ממצא המעיד לכאורה על פגיעה אורגנית לאחר
32 נקע, אולם תשובת ד"ר שזר הייתה חלקית ולא ממצה בהקשר זה (לדבריו, חסרה השוואה

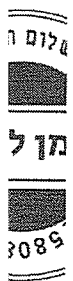

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 15-02-36129 נ' קצין התגמולים-משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 203781009

- 1 לקרסול שמאל), באופן אשר גדע את הבסיס לאמירה שאין ממצא אורגני המעיד על נכות
2 בתחום האורתופדי.
3
- 4 32. התרשמנו כי החלטת קצין התגמולים בנושא הקרסול הייתה על בסיס חוות דעת שאינה
5 מכילה בדיקה מפורטת, מתעלמת ממצאים קיימים (אבחון נקע, MRI קרסול שהכיל
6 ממצאים בעלי משמעות), ללא בחינת בדיקות הדימות אלא ממצאיהן בלבד (עמ' 12
7 לפרוטוקול שורה 1), באופן שמצדיק לאמץ חוה"ד של ד"ר גורן, מבלי לקבוע מסמרות
8 בשאלת שיעור הנכות, אולם אימוץ המסקנה כי האירוע השני הותר תוצאה אשר לא נבדקה
9 דיה על ידי המומחה מטעם המשיב.
10
- 11 33. בכל הנוגע לשאלת פגימת הגב, הגם שאמר ד"ר שזר כי מדובר בממצאים שכיחים, איננו
12 מקבלים אמירה זאת, שכן אין לה רלוונטיות למקרה דנן; במקרה דנן, מדובר במערער
13 שהתגייס ללא ההיסטוריה של כאבי גב, ללא תלונות כלל בשאלת הגב, עם אירוע מהותי
14 ומשמעותי שאינו מוכחש, ממצאים שיש בהם פתולוגיה משמעותית, וחוות דעת אשר
15 התעלמה ממסמכים רפואיים קיימים (כגון – מסמך רפואי של ד"ר מרום המגלה ממצאים
16 המעידים על הגבלה משמעותית, מס' 19 בתיק הרפואי).
17
- 18 34. הממצאים של בדיקת הדימות המעידים על לחץ על השק התקאלי יחד עם אפשרות ללחץ
19 שורשי, והעובדה כי בדיקת הדימות מ 2012 מלמדת על פגימה משמעותית רק בגובה S 1 –
20 L, מעידה על חבלה ולא על מחלה אשר מופיעה בכלל עמוד השדרה (ואגב כך, לא ניתן להתעלם
21 מהתפתחות הפגימה בבדיקת הדימות מ 2014, ליתר חלקי הגב), משמע, הייתה פגיעה
22 ראשונית דווקא במועד האירוע הראשון, באופן המצביע ביתר שאת על הצדקה לקבל לפחות
23 אחד משני חלקי המסקנות של ד"ר גורן.
24
- 25 35. בכל מקרה, ככל שהחלטת קצין התגמולים נסמכת על חוה"ד של ד"ר שזר אשר בחינתו להעדיף
26 חוות דעת אחרת על פניה, הרי שיש לבטלה ולקבל את הערעור. יחד עם זאת, עדיין נותר ספק,
27 האם מקור הכאב הינו אורגני אם לאו (ואולי ישנה חפיפה, overlapping) לאור טענות
28 המשיב, אולם לא ראינו שהספק מצדיק הותרת ההחלטה על כנה.
29
30 סוף דבר.
31
- 32 36. הערעור מתקבל לפיכך, ואולם לאור הספקות באשר לסיווג ההגבלה והכאב הכרוני, למקור
33 אורגני/אורתופדי או למקור של תסמונות על רקע פיברומיאלגיה ומחלת גאוט, מן הראוי

בית משפט השלום בחיפה

ע"נ 36129-02-15 נ' קצין התגמולים- משרד הבטחון-אגף השיקום

תיק חיצוני: 203781009

1 שבטרים מתן החלטה נוספת, יועמד המערער לבחינת מצבו הרפואי והערכת נכותו על רקע
2 מצבו הרפואי הקיים והמוכר, בדרך של קבלת חוות דעת מייעצת בתחום רפואת הכאב, אשר
3 תסייע בסיווג מכאוביו של המערער, האם הינם על רקע אורתופדי אם לאו.
4

5 37. בסייגים כאמור לעיל, הערעור מתקבל, תביעתו של המערער תיבחן מחדש (לאחר קבלת חו"ד
6 מייעצת כאמור).
7

8 38. לא מצאנו הצדקה למתן צו להוצאות.
9

10
11
12
13
14 ניתן היום, כ"ו כסלו תשע"ח, 14 דצמבר 2017, בהעדר הצדדים.
15
16
17

פרופ' ולטר מרקביץ,
חבר הוועדה

דר' אלכס קורת,
חבר הוועדה

אפרים ציזיק,
יו"ר הוועדה, שופט

18
19
20
21
22